

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 3

Buskeruds Fylke:

Tilleggsspørsmålnr.

Nes. Herad:

Emne: Brynet.

Bygdelag:

Oppskr. av: Ola S. Aasen.

Gard:

(adresse): Nesbyen.

G.nr. 80 Br.nr. 2

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

- 1) Vanlige er bryne, og bryne når man brukar det.
- 2) Bege slags, før i tiden var det mest naturstein. Nu det fins vist ikke i bygda, men vi fik fra Gudbrandsdalen bryner av naturstein en tid og den fik vi kjøbt i butikene men nu er det slut.
- 3) Dem blir nok helst slipt og siden brynet. dei høvelstenden som ikke går an og slippe dem filer dem først og siden bryner man dem.
- 4) Før før 1841 fortalte om det. Lig og skyve blev nok behandlet på samme måte. Det var nok omkring 1850-1860 årene, forskjellen var vel den at en bryningsljåen var vel noget tykkere og
 Ja man hade et så kalt dengselste.
 Det var nok helst manden på gården, det blev jort i smiea for det måtte det vere på ver gård, da den var tynt så hade man en så kalt sandstikke som dem brukte først og skuret ljåen med og siden brynte man den.
- 5) Kjendes ikke til, men snekere har jærne en liten slags sten som dem kalder senda den ligger stille og man bare skyver redskaben frem og til baks og det kalder og sende.
 Nu slipesten stod ved husene.

2
6) Siden ^{dem} begynte og slippe tjæne er det vel 100 år antrent,
Det er efter som slæten er, men en digt abmindeligt.
De gamle vilde helst bruke bryniger dem ment at
slippte tjæ var ikke noget

7) Ja det kan nu vere lit forskjæligt med det, men
helst og jabnas bruker man bare et bryne.

8) Dem tar helst tjæen av orvet.

man holder eggen mat sig nar man sliper.

9) Man sêter bakenden på orvet nedi jorden, også
holder man tjæen med venstre hânden og
bryner med hâire hând, dette er langljân,
stut orvet holder man mellem knæene men siden
er fremgangs måten den samme.

10) Brynebut

Nu bruker man helst og bare med en bjælkenavar
i et træ stakke og siden hâvle eller spike den til,
men får dem hade magen naver så tog dem
et træstake og klâivde det og hâle ar det med
kniven og sate dem det isamen igjen og smurt
tjæ på den og vikklet never runt, da måtte man
ha lange stimler av never det var for at få dem
tatte så dem kalt vand far man har vand i
brynebuten for bryne måtte vere våt under bruken

11) Jægrnak set bryne but av akseharn det er da bare
tat ar finen sam dem kalder ^{led} og har man rum for brynt

12) Man har jævre bare en Krak på brynebuten
og så har man en hemp i bakken.

Den henger nu helst mit bak.

13) Man bruker nu vand i brynebuten til alle slags bryner
minder lager det sig på en slags skjelm på brynet.

14) Ja vi kalder det bryne grund, andet naven kjende jeg ikke

15) Det kjender jeg ikke til.

16) Kjender heller ikke til det.

18)

3

Jeg husker dem s.a. at hade dem et steinbryne som
var for hårt så satte dem det i en mauretue
og satte varme på tuesen, og da fik dem brent det
så det blev bedre men nu er det slut med det.

18) Det kan jeg ikke huske jeg har hørt noget om.

19) Har heller ikke hørt noget om dette.

20) Erindrer heller ikke og har hørt nog om det

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

adr. NORSK FOLKEMUSEUM

BYGDØY

236